

Het naderende einde – een kerstverhaal

De Maya's hadden het al voorspeld, 2012 wordt een cruciaal jaar. Hoewel het jaar in het begin van de 21e eeuw zit, is er alom een fin-de-siècle-gevoel. Dat gevoel komt door het verlies van de euro ten gunste van lokale munteenheden, nou, zeg maar gerust, dus in een muntverdeeldheid, en natuurlijk de naderende 21 december 2012, het vermeende einde der tijden. Gelukkig is het nu nog 2011, want, oeioeioei, 2012, dat wordt me een jaartje wel.

Het begint allemaal nog rustig. Op maandag 2 januari 2012 blijkt er met Oud en Nieuw toch weer een record aan vuurwerk de lucht in geschoten te zijn, en ook de kerstverkoppen noteerden overdaad. Ondanks dat consumenten in vertrouwensindicatoren laten weten geen zin te hebben om grote aankopen te doen, bleken ze zeer gul in de maand december van 2011. Misschien is dit het alomtegenwoordige gevoel van een naderend onheil. Het kan ook zijn dat consumenten maar wat zeggen op de vragen van het Centraal Bureau voor de Statistiek, want de gevoelsbarometer lijkt er flink naast te zitten. De PVV ziet meteen een gelegenheid om in een motie te stellen dat het CBS wel met de helft van het budget toekan, want, ja, gevoelsscores meten waar niemand wat aan heeft, dat is toch zonde van het belastinggeld. Gelukkig stemt een Kamermeerderheid tegen de motie, zeker nadat blijkt dat een PVV-Kamerlid niet kon vertellen waar de afkorting CBS nu eigenlijk voor staat.

Ondertussen wil het maar niet winteren. Ondanks de aankondiging dat het wel eens best een strenge winter kon worden, blijft het de hele maand januari zo om en nabij de zeven graden, en zijn er meerdere dagen met mist, waardoor Nederland alsnog massaal in de file staat. De door velen aangeschafte winterbanden blijken nergens voor nodig, en de door de ANWB geïnstigeerde teruggeefdagen zorgen voor flinke wachtrijen.

Geen getallen maar woorden

De economie groeit in de eerste maanden van 2012 verbluffend hard. Nu 2011 nog werd afgesloten met een 1,7 procent groei, maar de waarschuwing voor 2012 werd gegeven dat het toch echt wel eens zou kunnen gaan tegenvallen, geeft het Centraal Planbureau aan dat het in 2012 best wel eens mee zou kunnen gaan vallen. "Best wel?" Ja, er waait inderdaad een nieuwe wind door de rapporten van het CPB, waarbij het voortaan verboden is om

getallen te noemen omdat Henk en Ingrid die toch niet begrijpen. Alleen nog termen als "gaat prima", "geen vuiltje aan de lucht" en "zou best wat beter kunnen" worden gebruikt. Peperduur onderzoek door een externe firma heeft het CPB geleerd dat de meeste mensen bijzonder nerveus worden van getallen, want ja, "twee procent groei: is dat nu veel?", en de "dekkingsgraad van pensioenfondsen is nu zo'n 92,3 procent: is dat nu goed nieuws of niet?", dat waren zo wat vragen van burgers in de typische Nederlandse wijk Het Fluitekruid, toch wel de plaats van de gewone Nederlander, volgens Maurice de Hond. Dus, het CPB heeft dat ter harte genomen, en ook in de Tweede Kamer spreekt men ondertussen van een "nette" begroting, een "ik heb zoiets van het kan wel iets minder"-bezuiniging, en een "toffe kans in China".

Over China gesproken, daar komen begin 2012 minder goede berichten vandaan. Nu de lucht in grote steden aantoonbaar schadelijk blijkt te zijn, kondigt het regime de nieuwe Grote Sprong Terugwaarts aan. Stadsbewoners worden aangeemoedigd toch vooral zich te gaan vestigen in kleine dorpen ver van grote steden, de auto weg te doen, en weer kippen te gaan houden.

In februari 2012 is het nog even flink koud, en ook carnaval vindt plaats in de sneeuw. De gemoederen houden Nederland echter warm, want premier Rutte wordt door een toeschouwer gefilmd tijdens een feestavond in Slurpduip – normaal heeft deze gemeente een andere naam – waar hij jolig de rol speelt van Prins Joop de Geflipte. Dat valt helaas niet helemaal goed bij Linda de Mol die in haar magazine schrijft "ik heb toch wel zoiets van, nou, dat doe je toch niet". Rutte kan zich twee dagen later het voorval totaal niet herinneren, maar alle lachers heeft natuurlijk Geert Wilders op zijn hand. Samen met feestband Oerend Hard heeft Geert een carnavalskraker van jewelste. Heel Nederland zingt mee met "Doe nou toch eens effe normaal man", een nummer 1-hit voor tien weken, en telkens als Geert Wilders de Tweede Kamer binnentreedt, duimen omhoog, scandeert de zaal "Nee, doe jij nou eens normaal", en pas nadat de voorzitter tot de orde heeft gemaand, gaat iedereen zitten.

Nu het allemaal goed lijkt te gaan in 2012 – en zoals gezegd, het is stilte voor de storm, maar dat weet dan nog niemand – neemt Rutte niemand minder dan Erica Terpstra aan als media-adviseur. Rutte figureert zelfs in reclames van Plus-supermarkten, en is niet weg te slaan uit het panel van Wie van de

**Bakker, graag
een bruin gesneden,
nou dat is dan
twee plus vier
geertjes en, heeft
u terug van drie
sijsjes, ja hoor,
hier zijn twee
sjengen**

Drie. Zijn uitspraak “ik kan niet kiezen, het zijn allemaal toppers” wordt nog dagenlang gebruikt in winkels en op dating-sites.

Het begin van het einde

De eerste signalen dat er heftige tijden op komst zijn, komen uit Frankrijk. De euro was al gered, zo dacht men, in december 2011, toen de Italiaanse maffia flink meehielp met het drukken van eurobiljetten, maar het onverwachte bericht in het begin van april raakt heel Europa diep. Sarkozy kondigt aan zijn Carla Bruni te verlaten, en na een kort interview geeft hij toe dat zijn ware liefde toch Angela Merkel blijkt te zijn. Ze hebben elkaar in 2011 natuurlijk bijzonder goed leren kennen, en tijdens al die nachtelijke vergaderingen is er iets bijzonders tussen hen gegroeid. Sarkozy blijkt zelfs bereid naar Berlijn te verhuizen, en het unieke gebeurt: de Duitsers zijn zo gecharmeerd van zijn persoon, dat het maar zo kan gebeuren dat Merkel en Sarkozy samen, als echt-paar, Duitsland gaan regeren. Ivo Niehe speculeert openlijk over zijn kansen om Sarkozy op te volgen in Frankrijk, maar alle aandacht gaat natuurlijk uit naar het onvermijdelijke: Duitsland stapt uit de euro, en omarmt de Duitse mark.

Dit gebeurt allemaal op 1 mei 2012, en vele economen buitelen over elkaar heen om dit te duiden, maar iedereen voorvoelt al dat een chaos aanstaande is. Het door de PVV geplande referendum wordt gehouden, maar de opkomst is slechts drie procent omdat niemand meer weet waar het over gaat. Een bekende econoom, bekend voorstander van de gulden, figureert een paar dagen op de voorpagina's omdat, op een vraag van Jeroen Pauw waarom hij toch zo'n voorstander is van de gulden, hij verklaart nog “2000 stuks schone biljetten van 250 gulden” te hebben bewaard in een kast op zolder. Hij voorzagt destijds al dat “die gulden, die wordt me nog wel wat waard!”

Ondertussen wordt de Noord/Zuidlijn in Amsterdam geopend. De geluidsoverlast blijkt mee te vallen, hoewel de schilderijen in het zojuist heropende Rijksmuseum licht heen en weer bewegen. Wat wel raar is, is dat bewoners in de buurt klagen over het feit dat om de zoveel minuten de zenders van hun televisie veranderen. Telkens als een metro voorbijraast, springt de televisie op een andere zender. Zo

komt het dat toch veel mensen kunnen zien dat Jan Smit het Songfestival wint met de meezinger “Wesley, mijn vrouw is mooier dan de jouwe”.

En dan wordt het langzamerhand tijd voor de zomer. In 2011 gebeurde er niets op sportgebied, maar nu is toch echt raak. Bij het EK voetbal zijn alle topspelers van het WK in 2010 geblesseerd, maar dat blijkt een louterende werking te hebben op de jongere spelers. Het Nederlands elftal wint in de halve finale van Duitsland, maar gaat ten onder in de finale tegen het verrassend sterke Engeland. Het sportjaar staat in ieder geval in het teken van Engeland, want de Olympische Spelen in Londen zijn een enorm succes, vooral omdat dankzij deze Spelen de economische groei in Engeland flink toeneemt. Niet

voor Nederland overigens, want er wordt helaas geen enkele gouden medaille gewonnen.

Muntverdeeldheid

De zomer is verder erg warm in heel Europa, en de Nederlanders trekken er massaal op uit, vooral naar Griekenland en Portugal, waar al wel weer kan worden betaald in lokale valuta. De wisselkoersen zijn bijzonder gunstig en de vakanties zijn dan ook spotgoedkoop. Omdat de bewoners van die landen een tekort hebben aan vaak basale producten, is er ook in Nederland een campagne gestart die mensen aanmoedigt om aardappels, blikjes erwten en kaas mee te nemen. Nederlandse auto's met caravans worden volgeladen met deze producten en bij de grensovergangen ontstaat een levendige ruilhandel.

Dit nu is koren op de molen van een aantal topeconomen die – “zie je wel, ik wist het wel” – met een lumineus idee komen en dat aanbieden in een gezamenlijke open brief. Het poldermodel indachtig pleiten ze voor het blijven deelnemen aan de euro, maar om ernaast ook gewoon de gulden in te voeren. Net als in Suriname, waar je in veel winkels met Amerikaanse dollars en met euro's en met Surinaamse dollars kan betalen, kan men best in Nederland met guldens en euro's betalen, zo stellen ze. Het CPB rekent koortsachtig alles door, en tijdens de persconferentie concludeert directeur Teulings dat het “CPB zoiets heeft van, ja, nee, eigenlijk, ja, waarom niet?” De herfst van 2012 staat dan volop in het teken van wie er nu dan op die gulden moet staan. Een referendum wijst uit dat de Nederlandse bevolking unaniem kiest voor André van Duin op de ene kant, en de Afsluitdijk op de andere. Er wordt in beginsel een wisselkoers van 1 euro op 2 gulden afgesproken, maar de DNB laat ook toe dat de “markt” zelf maar moet bepalen wat nu de juiste waarde is.

Deze laatste mogelijkheid ontketent een levendige handel in zowel guldens als euro's, maar, en daar springen een aantal handige ondernemers meteen op in, ook de introductie van nog meer verschillende munten. Immers, als een gulden en een euro kunnen, waarom dan niet ook lokale munten? En zo gebeurt het dat men in Zuid-Limburg de sjeng ontwikkelt, te verkrijgen in de coupures 1, 3 en 11, dat men in Venlo kan betalen met geertjes – in de coupures 1, 2, 3, 4 en 5, want dat rekent gemakkelijk, zo is het argument – en zo introduceert men in Amsterdam de sijsjes, die overal in Nederland gebruikt mogen worden als lokkertje voor toeristen. Bij een bakker in Venlo kan men dan ook horen: bakker, graag een bruin gesneden, nou dat is dan twee plus vier geertjes, heeft u terug van drie sijsjes, ja hoor, hier zijn twee sjengen.

Deze wirwar van munten en coupures heeft tot gevolg dat het CBS zijn publicatie over inflatie en over het reële bbp moet uitstellen. En zo kan het gebeuren dat Nederland geen idee heeft hoe het er economisch voorstaat, maar, zo zegt het CBS, het “gevoel is goed”. De troonrede is net zo kort, en Prinsjesdag is weer een ouderwets feest. Premier Rutte, al olijk de camera in kijkend, zegt die dag nog dat Nederland er eigenlijk nog nooit zo goed voorstond.

De kalender

Terwijl Nederland in een roes van tevredenheid leeft, is er eind oktober dan eindelijk een kabinet in België. Helaas valt dit al vijftien minuten na de installatie als De Standaard met chocoladeletters kopt: “De premier en de onduidelijke bonnetjes”. Nu het tegen Sinterklaas loopt verschijnen er vele nieuwe boeken. De absolute *must have* is het boek van de derde fraudeprof (woord van het jaar 2012) die een boek publiceert met de titel “Mijn data, mijn leven”, waaruit blijkt dat hij al vanaf 1998 bezig was met een psychologisch experiment, waarbij de data wel echt waren maar de promovendi helemaal niet bestonden. De professor heeft alle proefschriften zelf geschreven, en de voormalige promovendi zijn allemaal door hem zelf van straat geplukt en geïnstrueerd dit rollenspel mee te spelen. Joop van den Ende brengt dan ook in december “Data, de musical”, een daverend succes waarbij Doutzen Kroes ook nog blijkt te kunnen zingen.

Terwijl de AEX gesloten is, want niemand weet nog wat een aandeel waard is, en de sociale cohesie in Nederland nog nooit zo groot is geweest dankzij de levendige ruilhandel, verschijnt er in november bij Nieuwsuur een interview met Richard Branson van Virgin die zegt dat hij 21 december naar de maan gaat vliegen en er overigens ook van plan is te blijven. Lacherig vraagt Eva Jinek waarom nu juist dan precies, en Branson zegt zonder blikken of blozen: “Omdat de dag erna de wereld vergaat.” Dit interview slaat in als een bom. Helemaal vergeten: de Maya-kalender! Met een klap schrikt Nederland wakker uit zijn roes. Het is nog maar een paar weken tot 21 december 2012, de dag des oordeels. Kerken stromen vol, cursussen zingeving zijn overtekend, en enkele Quote 500-miljonairs strooien geld uit helikopters. De sjengs en geertjes worden echter niet opgepot, maar gaan rechtstreeks de open haard in, want het is behoorlijk koud die dagen, ongewoon koud.

21 december nadert snel, het kabinet gelooft het verder ook wel, scholieren gaan niet meer naar school, iedereen is eigenlijk thuis. Op de dag zelf blijkt dat op televisie het Oudejaarsprogramma naar voren is gehaald, en Freek de Jonge kijkt in zijn als een eeuwigheid aanvoelende show terug op de afgelopen zestig jaar.

Huilend probeert iedereen de slaap te vatten, en als dan om vier uur 's nachts heel Nederland eindelijk slaapt, scheert er een asteroïde op 800 kilometer langs de aarde

Nadien kijken zeventien miljoen Nederlanders naar het programma van Sonja Barend en zij sluit om 12 uur af met de wens “..., en dan morgen gezond weer op”.

Huilend probeert iedereen de slaap te vatten, en als dan om 4 uur 's nachts heel Nederland eindelijk slaapt, scheert er een asteroïde op 800 kilometer langs de aarde, daarbij tientallen satellieten rakend. Wakker geworden door het lawaai, kijkt iedereen uit

het raam, en Nederland (en de rest van de wereld) geniet van het mooiste vuurwerk ooit.

De eerste dag is er geen internet, geen telefoon, geen televisie, helemaal niets. Hier en daar branden stapels geertjes, sijsjes en sjengen, en terwijl de sneeuw neerwarrelt, springen zo hier en daar weer de lampen aan. Mensen gaan naar buiten, geven elkaar een hand, omhelzen elkaar, en knetterend springen televisies weer aan. Premier Rutte, in innige omhelzing met een tot dan nog onbekend Kamerlid, kijkt wat onwennig in de camera's, maar weet zich snel te vermannen en steekt twee duimen omhoog: “wat een topkabinet!”

Vuurwerk gaat al op 23 december de lucht in. Nederland viert eigenlijk bijna twee weken lang Oud en Nieuw. De euro stijgt enorm in waarde, de andere munten zijn er alleen nog voor verzamelaars, en terwijl Wibi Soerjadi op Oudejaarsavond de sterren van de hemel speelt, is al het vuurwerk al op, en slaapt heel Nederland in om 00.05 uur. En dat is maar goed ook, want je kunt 2013 maar beter uitgerust beginnen, want oeioeioei, wat wordt dat een jaar!

